

MĚSTSKÝ ÚŘAD LITOMYŠL

Odbor životního prostředí

Bří Šťastných 1000, 570 20 Litomyšl, pracoviště J.E.Purkyně 918, 570 20 Litomyšl

Vaše zn.	Značka/spis. značka/č.j.	Vyřizuje/tel./e-mail	Datum
	ZP/LAS	Mgr. Vratislav Laška, Ph. D.	2021-01-08
	SZ MěÚ Litomyšl 079877/2020	tel.: 461 653 425, fax: 461 653 414	
	ČJ MěÚ Litomyšl 001763/2021	vratislav.laska@litomysl.cz	

ZÁVAZNÉ STANOVISKO

ve věci povolení kácení dřevin rostoucích mimo les

Městský úřad Litomyšl, odbor životního prostředí, orgán ochrany přírody (dále jen OOP) věcně příslušný podle § 76 odst. 1 písm. a) zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny v platném znění (dále jen zákona) a místně příslušný podle § 61 odst. 1 písm. a) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (dále jen zákon o obcích) po provedení správním řízení dle zákona č. 500/2004 Sb., správní řád v platném znění (dále jen správního řádu) městu Litomyšl, IČ: 276 944, Bří Šťastných 1000, 570 20 Litomyšl zastoupeného na základě plné moci společností MDS PROJEKT s. r. o., IČ: 274 87 938, sídlo Försterova 175, 566 01 Vysoké Mýto (dále jen žadatel) v souladu s ust. § 149 odst. 1 správního vydává závazné stanovisko, kterým

I. podle ustanovení § 8 odst. 6 zákona

uděluje souhlas

ke kácení 2 jedinců břízy bělokoré (*Betula pendula*), o obvodu kmenů 141 a 82 cm, měřených ve výšce 130 cm nad zemí rostoucích na pozemku p.č. 2507/8, v k.ú. Litomyšl ve výlučném vlastnictví žadatele, 1 jedince smrku pichlavého (*Picea pungens*) o obvodu kmene 94 cm měřeného ve výšce 130 cm nad zemí a 1 jedince jinanu dvoulaločného (*Ginkgo biloba*) o obvodu kmene 82 cm měřeného ve výšce 130 cm, rostoucích na pozemku p.č. 2486, v k.ú. Litomyšl ve výlučném vlastnictví žadatele a 1 jedince břízy bělokoré (*Betula pendula*) o obvodu kmene 94 cm ve výšce 130 cm nad zemí a 240 m² zapojeného porostu tisů červeného rostoucích na pozemku p.č. 1660/4 v k.ú. Litomyšl ve výhradním vlastnictví žadatele. Toto závazné stanovisko není povolením ke kácení dřevin, ale je vydáno pro účely územního nebo stavebního řízení stavebním úřadem pro stavbu „OPRAVA LÁVKY EV.Č.132-L PŘES I/35 U SMETANOVA DOMU, LITOMYŠL“.

Pro provedení kácení se stanovuje následující podmínky.

1. Kácení i následný úklid je možné provést v době vegetačního klidu, tj. od 1.11. do 31.3. běžného roku za dodržení všech bezpečnostních předpisů.
2. Kácení dřevin je možné provést pouze v případě realizace předmětné stavby.

II.

podle § 9 odst. 1 zákona

u k l á d á

žadatelům provedení náhradní výsadby 5 jedinců třešně ptačí (*Prunus avium*) na pozemek p.č. 285/7, v k.ú. Nedošín, ve vlastnictví žadatele, který tento pozemek poskytl do seznamu pozemků vhodných pro náhradní výsadbu.

Pro provedení náhradní výsadby se stanovují tyto podmínky:

1. Dřeviny budou vysazeny s obvodem kmínku 10 - 15 cm, měřeno v jednom metru nad zemí, prostokořenné či balené. Technologie výsadby: ruční kopání jámy 80x80x50 cm s výměnou zeminy, ukotvení dřevěnými příčkami mezi 3 impregnované kůly velikosti 150 - 200 cm. Výsadba bude provedena v souladu s ČSN 83 9021 Technologie vegetačních úprav v krajině – Rostliny a jejich výsadba, rostlinný materiál bude mít parametry dle normy ČTN - ČSN 464902-1 - Výpěstky okrasných dřevin, všeobecná ustanovení a ukazatele jakosti.
2. O náhradní výsadbu bude pečováno po dobu pěti let od provedení výsadby a případný úhyn bude každoročně nahrazen.

3. Termín realizace výsadby se stanovuje v nejbližším vhodném vegetačním období, nejpozději však do 6 měsíců od pokácení výše uvedených dřevin.
4. O provedení náhradní výsadby bude žadatel informovat odbor životního prostředí MěÚ Litomyšl do 14 dnů od provedení výsadby. **Žadatel písemně sdělí provedení náhradní výsadby, datum výsadby, číslo pozemku, katastrální území a druhové zastoupení.** Od tohoto oznámení bude počítána pětiletá lhůta pro následnou péči o vysazené dřeviny.

Odůvodnění

Průběh řízení

Výše uvedený správní orgán přezkoumal žádost o závazné stanovisko k povolení kácení dřevin doručenou dne 28.1.2019 a její přílohami byla plná moc, půdorys navrhovaného technického stavu z projektové dokumentace a soupis kácených dřevin. Žádost obsahovala všechny náležitosti podle § 4 odst. 1 vyhlášky 189/2013 Sb., o ochraně dřevin a povolování jejich kácení v platném znění. Jako důvod pro kácení je v žádosti uvedena realizace stavby rekonstrukce nadchodu. Žadatel v žádosti nenavrhuje náhradní výsadbu. Se stavem věci na místě samém se OOP seznámil dne 28.12.2020, přičemž úřední záznam z tohoto úkonu včetně fotodokumentace je založen ve spisu, do kterého OOP dále vložil ocenění dřevin podle metodiky AOPK ČR. Protože OOP zjistil stav věci tak, aby o něm nebyly důvodné pochybnosti v souladu s § 3 správního řádu, tak přistoupil k vydání tohoto závazného stanoviska.

Podklady pro vydání závazného stanoviska

Úřední záznam

Předmětné dřeviny se nacházejí v blízkosti stávajícího nadchodu nad silnicí I/35 mezi Střední zahradnickou a technickou školou na jedné straně a Smetanovým domem na straně druhé. Projekt vyžaduje kácení okolo konců nadchodu. Na straně u SZaTŠ je navrženo kácení dvou bříz přesahujících obvod 80 cm mezi příchodem k nadchodu a silnicí I/35. Společně s těmito břízami zde roste ještě javor klen, jehož obvod nepřesahuje 80 cm. V čele lávky stojí na této straně ještě dva smrky omorika s obvody kmenů do 80 cm, které mají být odstraněny a jeden vzrostlý a ekologický hodnotný jasan, kdy v projektové dokumentaci jsou navržena opatření na jeho ochranu. Na druhé straně má dojít ke kácení smrku pichlavého a jinanu. Tyto dřeviny rostou vlevo od vstupu na lávku při pohledu na Smetanův dům. Smrk roste blíže silnici, vedle něho se nachází další, za nimi směrem ke Smetanovu domu se nachází jinan. Po pravé straně lávky se pak nachází bříza navržená k odstranění. Okolo lávky se pak nacházejí souvislé porosty výsadby tisu červeného.

Břízy před SZaTŠ rostou na prudkém svahu mezi silnicí I/35 a asfaltovým chodníkem. Pro obě břízy platí, že mají sice průběžné, ale růstově mírně deformované kmeny, které jsou různě prohnuté. Na kmeni ani jedné z dřevin však nebyly zjištěny defekty s vlivem na stabilitu nosných prvků či nebyla zjištěna přítomnost plodnic dřevokazných hub. Koruny jsou utvářeny monopodiálním větvením kmenů, a jejich konstituce odpovídá drobnějšímu vzrůstu obou dřevin, jejichž výška jen mírně přesahuje 10 metrů. Vitalitu obou dřevin nebylo možné vzhledem k mimovegetačnímu období možné spolehlivě vyhodnotit, ale ze stavu korun, na nichž absentují zřetelně suché větve OOP usuzuje, že vitalita obou bříz je dobrá.

Smrk rostoucí na druhé straně a má přímý, rovný a průběžný bez zjištěných defektů či plodnic dřevokazných hub. Jeho koruna je symetrická, kuželovitá, utvářená monopodiálním větvením kmene. Smrk má zřetelně sníženou vitalitu, kdy asimilační aparát se nachází odhadem na polovině objemu koruny. Jehlice na dřevině reznou, zřejmě v důsledku silného působení emisí z přilehlé frekventované silnice I. třídy.

Jinan je opět drobnější dřevinou, jehož obvod kmene pouze mírně přesahuje obvod 80 cm. Kmen je přímý, rovný a průběžný. Nebyly na něm zjištěny defekty s vlivem na stabilitu dřeviny či plodnice dřevokazných hub. Koruna dřeviny je řídká. Vitalitu opět nebylo možné spolehlivě vyhodnotit, ale vzhledem k stavu dřeviny, OOP usuzuje, že je dobrá.

Poslední bříza navržená na kácení se nachází ve skupině bříz po pravé straně nadchodu při pohledu na Smetanův dům. Jedná se o dřeviny s průběžným kmenem, bez defektů a nejspíše i dobrou vitalitou.

Okolo nadchodu se nachází porosty u Smetanova domu porosty tisu červeného. Tyto keře rostou mezi nadchodem a asfaltovým chodníkem. Jejich výška je cca 4 metry a šířka též okolo 4 metrů.

Závěrem lze konstatovat, že zdravotní stav všech je dobrý, vitalitu listnatých dřevin nebylo možné spolehlivě vyhodnotit, nejspíše je však dobrá, vitalita smrku je zřetelně narušená. Z hlediska fyziologického stáří se dřeviny nachází ve stádiu dospívajících jedinců, u nichž ještě převládá preference výškového přírůstu. Stabilita dřevin je dobrá. Dřeviny jsou negativně ovlivňovány emisemi z frekventované silnice I. třídy. Na dřevinách nebyly vzhledem k jejich nízkému stáří zjištěny prvky se zvýšenou biologickou atraktivitou, přítomnost zvláště chráněných druhů živočichů či hnízdění ptáků. Provozní bezpečnost (tj. stabilita stromu s přihlédnutím k dimenzi stromu a cíle, který může být zasažen) stromu není narušena.

Hodnocení dřevin bylo provedeno výhradně vizuálními metodami šetření ze země a zaměřuje se tudíž na charakteristiky tímto způsobem šetření zjistitelné. Nebyla prováděna detailní šetření na přítomnost defektů ve výškách. Případné poškození kořenového systému bylo posuzováno pouze podle vizuálně patrných příznaků a byl hodnocen celkový stav dřeviny, stav lokality a odolnost dřeviny proti zlomu a existence důvodu pro kácení uvedených v žádosti. Odolnost dřeviny proti vývratu byla hodnocena pouze na základě zjištěných skutečností.

Obecné vlastnosti taxonu

Bříza bělokorá

Břízy mají mělký, ale velmi silně rozvětvený a daleko sahající kořenový systém. Dřevina je v zemi velice dobře upevněná. Kořeny se velmi dobře přizpůsobují rozmanitému podkladu, drží strom dobře i na skalách jako např. borovice. Bříza je světlomilná, rychle rostoucí dřevina, která je zároveň krátkověká (dožívá se 100 – 150 let). Jedná se o pionýrský druh ranných sukcesních stádií. Primárně se tento druh vyskytuje na území České republiky především na skalnatých či pískovcových podkladech. Vlastnosti dřeva břízy jsou pružnost a střední tvrdost. Bříza má bělové dřevo, které při poškození rychle podléhá hnilobě či infekci dřevokaznými houbami. Biologický význam taxonu je nízký.

Smrk pichlavý

Smrk pichlavý má mělký kořenový systém, obdobně jako smrk ztepilý, ale oproti této dřevině vývraty téměř netrpí, ale jeho dřevo je křehčí. Přirozený habitus jeho koruny je široce kuželovitý. Může se dožít stáří až 600 let a přesto, že se jedná o pomalu rostoucí druh, tak může dosahovat výšky přes 30 metrů. Smrk pichlavý má svůj původní areál výskytu v horských oblastech severní Ameriky. U nás je hojně využíván v sadovnictví především stříbrný kultivar této dřeviny. Smrk pichlavý dobře snáší jak vysoké imisní zatížení měst a průmyslových oblastí, tak i například sucho nebo extrémní teploty. Biologický potenciál smrku pichlavého je nízký.

Jinan dvoulaločný

Je značně dlouhověký druh stromu, kdy nejstarší známí jedinci přesahují stáří 4000 let. Je původem z Asie. U nás je oblíben v sadovnictví pro svůj neobvyklý tvar listů. Biologický potenciál jinanu je nízký.

Projektová dokumentace

Z koordinační situace stavby je zřejmé, že stavba koliduje s kořenovým systémem obou výše uvedených dřevin.

Ocenění dřevin dle metodiky AOPK ČR

Podle metodiky AOPK ČR je pro rok 2021 hodnota předmětného smrku 28 732 Kč, jinanu 29 616 Kč, pro břízu odpovídající průměru tří konkrétních dřevin je cena 28 131 Kč, hodnota keřového porostu byla vyčíslena na 46 718 Kč. Celkem tedy byla za použití kalkulačky pro oceňování dřevin hodnota kácených dřevin vyčíslena na 189 459 Kč. Kompenzační výsadba jedné třešně ptačí s obvodem 10 – 15 cm a předepsanou péčí po dobu 5 let je v hodnotě 8 688 Kč.

Správní úvaha

Dle § 8 odst. 6 zákona je ke kácení dřevin pro účely stavebního záměru povolovaného v územním řízení, v územním řízení s posouzením vlivů na životní prostředí, ve společném územním a stavebním řízení nebo společném územním a stavebním řízení s posouzením vlivů na životní prostředí nezbytné závazné stanovisko orgánu ochrany přírody. Toto závazné stanovisko vydává orgán ochrany přírody

příslušný k povolení kácení dřevin. Povolení kácení dřevin, včetně uložení přiměřené náhradní výsadby, je-li v závazném stanovisku orgánu ochrany přírody stanovena, vydává stavební úřad a je součástí výrokové části rozhodnutí v územním řízení, v územním řízení s posouzením vlivů na životní prostředí, ve společném územním a stavebním řízení nebo společném územním a stavebním řízení s posouzením vlivů na životní prostředí. Odstavce 1 až 5 a § 9 se použijí pro kácení dřevin pro účely stavebního záměru povolovaného v řízeních podle věty první obdobně.

Podle ust. § 8 odst. 1 zákona může OOP vydat povolení ke kácení ze závažných důvodů po vyhodnocení funkčního a estetického významu dřeviny. Hodnoceným funkcím budou přiděleny body v rozmezí hodnot 0 – 5, přičemž hodnota 0 znamená bez příslušného významu a hodnota 5 pak nejvyšší význam.

Estetický význam dřevin všech dřevin je nízký, ale nikoliv nulový. Všechny dřeviny navržené na kácení jsou poměrně mladé dřeviny, které nejsou významné svým vzrůstem ani stářím. Nejedná se o lokální dominanty. Břízy mají hodnotu estetické funkce mírně vyšší, neboť se jedná o dřeviny rostoucí solitérně, naproti tomu jinan, smrk, další bříza i porost tisů jsou součástí rozsáhlejších porostů. OOP proto ohodnotil estetickou hodnotu břízy 1,5 bodem, u ostatních dřevin 0,5 bodem.

Jako významné aspekty budou dále hodnoceny funkce ekologické, hygienické a klimatické. Funkci hygienickou a klimatickou lze sloučit do jedné skupiny. Není sporu o tom, že hodnota těchto funkcí je dána z velké části velikostí (plochou) asimilačního aparátu (Leaf area index), přitom dřeviny ovlivňují mikroklima nejen přímým fyzickým stíněním, ale i evapotranspirací. Proto OOP přihlédl ke stanovišti, kde je v blízkosti velmi frekventované silnice a hygienická funkce zde má zvýšenou hodnotu. Při hodnocení tedy OOP přihlédl k objemu korun dřevin (vše malé objemy korun, mírně větší objem smrk), narušené vitalitě smrku, poměrně dobré vitalitě obou dřevin, zvýšené hodnotě těchto a ohodnotil hodnotu těchto funkcí jedním bodem.

Hodnotu ekologické funkce dřevin lze ocenit u všech dřevin jedním bodem. Na dřevinách OOP nezjistil přítomnost významnějších prvků se zvýšenou biologickou atraktivitou (nenacházejí se zde dutiny, poškození kůry apod.). Biologický potenciál (atraktivnost pro původní druhy živočichů) je u všech taxonů nízký. OOP na dřevinách nezjistil hnízdní ptactva, či přítomnost zvláště chráněných druhů živočichů. Dřeviny dále plní ekologickou funkci tím, že plodí a produkují tak semena, která slouží jako potravní zdroj pro širokou škálu organismů, především pak ptáků. U dřeviny nebylo zjištěno významné plnění jiných funkcí např. půdoochráně.

Jako důvod pro kácení je v žádosti uvedena realizace stavby „OPRAVA LÁVKY EV.Č.132-L PŘES I/35 U SMETANOVA DOMU, LITOMYŠL“.

OOP byl předložena projektová dokumentace, kterou se podle metodiky MŽP dokládá důvod ke kácení spočívající v realizaci stavby. Ze situace stavby je zřejmé, že při realizaci stavby by došlo k poškození kořenového systému dřevin.

Závažné důvody pro kácení dřevin jsou takové, které nelze účinně eliminovat přiměřenými a obvykle dostupnými prostředky nebo postupy jinak, než pokácením dřeviny.

Je zřejmé, že k opravě nadchodu dojde v místě jeho stávající lokalizace. Odstraněním předmětných dřevin dojde pouze v nezbytně nutném rozsahu a stávající porost v parku u Smetanova domu bude plnit estetické a ekologické funkce téměř v původním rozsahu. Navíc v opravě nadchodu, který se nachází ve špatném stavu lze shledat veřejný zájem na zajištění dopravní obslužnosti. Dřeviny navržené ke kácení mají podprůměrnou estetickou i funkční hodnotu.

Proto OOP dospěl k následujícímu řešení

OOP po zvážení veřejného zájmu na ochraně přírody a krajiny deklarovaného v ustanovení § 58 odst. 1 zákona, který OOP spatřuje v ochraně předmětné dřeviny a jejích funkcí, u nichž shledal výše popsanou hodnotu a důvodů ke kácení dřevin na straně žadatel usoudil, že v realizaci stavby „OPRAVA LÁVKY EV.Č.132-L PŘES I/35 U SMETANOVA DOMU, LITOMYŠL“, shledal závažný důvod, pro který může v souladu s ustanovením § 8 odst. 1 zákona povolit kácení dřevin rostoucích mimo les.

Pro provedení kácení byly stanoveny omezující podmínky. První požaduje v návaznosti na § 5 vyhlášky v jeho realizaci období vegetačního klidu, za které je v běžném roce považováno právě období mezi 1.11. a 31.3., druhá pak, aby kácení bylo realizováno pouze v případě realizace stavby.

II.

Podle § 9 odst. 1 zákona může OOP uložit ve svém rozhodnutí o povolení provedení náhradní výsadby ke snížení vzniklé ekologické újmy. Podle metodického pokynu MŽP upravujícího povolování kácení dřevin ukládání náhradní výsadby, OOP ukládá náhradní výsadbu vždy, dopěje-li ve své správní úvaze k tomu, že došlo k ekologické újmě, a to v rozsahu cca 65 % dle metodiky AOPK ČR. K této možnosti přistoupil proto, že dojde k odstranění dřevin adekvátně plnící své ekologické funkce. Dle názoru OOP bude odstraněním dřevin způsobena ekologická újma, a proto v souladu s § 9 odst. 1 zákona uložil žadateli přiměřenou náhradní výsadbu, za kterou považuje výše uvedenou výsadbu stanovenou oceněnou metodikou AOPK ČR. Při určování počtu a druhu jedinců pro náhradní výsadbu přihlédl OOP ke stanovišti, závažnosti důvodů pro kácení dřevin, jejich zdravotnímu stavu a perspektivě, ale také ekologickému významu a době, po kterou stanovil péči o náhradní výsadbu. Náhradní výsadba bude provedena nejpozději do 6 měsíců po odstranění výše uvedených dřevin. Provedením náhradní výsadby dojde podle názoru OOP k adekvátní náhradě ekologické újmy vzniklé odstraněním předmětné dřeviny. OOP uložil žadateli v souladu s ust. § 9 zákona následnou péči o dřevinu po dobu pěti let. Před výsadbou dřevin je nutné na předmětném pozemku vytyčit inženýrské sítě a dřeviny vysadit mimo jejich ochranná pásma.

Z výše uvedených důvodů rozhodl OOP tak, jak je uvedeno ve výrokové části.

Poučení účastníků

Toto závazné stanovisko nenahrazuje jiné souhlasy ani jiná stanoviska, zejména stavební povolení či územní rozhodnutí.

Nedodržení podmínek tohoto stanoviska bude kvalifikováno jako protiprávní jednání nebo přestupek. Proti závaznému stanovisku se nelze odvolat. Odvolání proti obsahu závazného stanoviska lze podat až po vydání samostatného správního rozhodnutí ve věci samé odvoláním proti tomuto správnímu rozhodnutí, v rámci něhož lze napadnout také závazné stanovisko nebo jeho části.

Ing. Olga Paclíková
vedoucí odboru ŽP

Obdrží:

Město Litomyšl, Bří Šťastných 1000, 570 20 Litomyšl
Stavební úřad Litomyšl